

[Lembourn.]

bibliotek, som skulle udgives i samtlige nordiske lande året efter bogsæsonen, skulle optage 2, 3 eller 4 af de mest betydningsfulde værker, både prosaværker og lyriske værker, og udsende dem på originalsproget og så give det en sådan støtte, at prisen kunne blive så lav, at publikums sproglige modvilje kunne overvindes. Jeg vil tro, at et sådant bibliotek i kraft af sin meget høje kvalitet og i kraft af en billig pris ville kunne blive et meget stort aktiv i et forsøg på at skabe de nordiske forfattere et større marked og dermed bedre indtjeningsmuligheder, og i et forsøg på at vænne nordiske læsere til at læse på hinandens sprog.

Jeg er klar over, at dette kun kan omfatte Norge, Sverige og Danmark. Man må jo nødvendigvis oversætte islandsk og finsk til et af de andre nordiske sprog, for at de kan indgå i biblioteket. For Islands og Finlands vedkommende vil man altså ikke opnå den sproglige gevinst, men man vil dog opnå det store marked.

Jeg vil altså henstille til ministeren, at man prøver at overveje et sådant forslag. Jeg tror, at hvis det bliver gennemført, vil det ikke alene være udtryk for et virkelig aktivt nordisk initiativ med sproglig virkning, men det vil også være af stor betydning for den nordiske litteraturs eksistens.

Minister Hans Sølvhøj: Jeg vil gerne takke for de mange positive og venlige ord, der er sagt om denne nordiske fond. Der har jo ikke været mange betænkeligheder fremme; for så vidt forstår man det godt, da denne sag har været meget grundigt gennemdrøftet både på nationalt plan og i Nordisk Råd.

Jeg står ikke helt uforstående over for fru Gunhild Dues betænkelighed ved, hvad et sådant veto, som det jo er, kan afstedkomme. På den anden side er det, som fru Gunhild Due også selv sagde det, altså en del af prisen for, at vi overhovedet kan få denne nordiske kulturfond.

Dernæst vil jeg dog gerne understrege netop i dette vetospørgsmål, at det er den eneste egentlige begrænsning i den overstatslige karakter, som fonden har fået. Jeg vil også gerne sige, at det er et mildt veto, derved at der fordres, at begge medlemmerne fra et givet land skal være imod et forslag,

og medlemmerne er jo i denne dag ikke på nogen måde politiske instrumenter, de er individer, så derfor skal der forholdsvis meget til, for at et veto kan gennemføres. Jeg forstår godt, at man via Nordisk Råd vagtsomt vil følge denne sag, men jeg er i og for sig ikke så ængstelig for, at dette milde veto skal være en egentlig hæmsko for fondens arbejde.

Hr. Lembourn kom ind på spørgsmålet om et fælles nordisk bogmarked — det er jo en sag, som Nordisk Kulturrådskommission og for øvrigt også Foreningen Norden har været meget engageret i — og stillede et forslag om, at man eventuelt kunne benytte midlerne til et nordisk bibliotek. Da fonden er overstatslig, skal jeg vel vogte mig for at knytte nogen kommentarer til forslaget, men helt overlade til styrelsen, om den finder det rigtigt at bruge pengene til det. Styrelsen er i øvrigt også repræsenteret i denne sal og har sikkert bemærket sig hr. Lembourns forslag.

Forskellige politikere, ikke mindst danske, har været foregangsmænd for, at denne fond kunne blive til noget. Det er vel dog også rigtigt her at nævne, at Foreningen Norden ved det initiativ, der blev taget i 1955, da Foreningerne Nordens fælleskomité foreslog det, har indlagt sig fortjeneste ved Nordisk Kulturfonds tilblivelse. Det foreløbige resultat har man sikkert lov til at betegne som lovende, og vi vil alle — og Nordisk Råd i særdeleshed — følge arbejdet og arbejdets vækst i de kommende år.

Bomholt: En lille bemærkning til hr. Lembourn. Der er herhjemme to udvalg, der begge beskæftiger sig med eksport af dansk litteratur til udlandet. For det første et udvalg vedrørende oversættelse af dansk litteratur til spredning i udlandet, nedsat for mange år siden, da undertegnede var formand for radiorådet og vi i rådet havde brug for noget sådant; der er kommet en betydelig række værker i oversættelse, dog mest ældre værker. Og dernæst har vi udvalget, som hr. Erik Eriksen er formand for, vedrørende kultureksport i almindelighed og også som vejledning for finansudvalgets afgørelser.

Jeg ville jo mene, at de to udvalg burde indgå i et tæt samarbejde, og måske ville det allerbedste være, om udvalget vedrø-